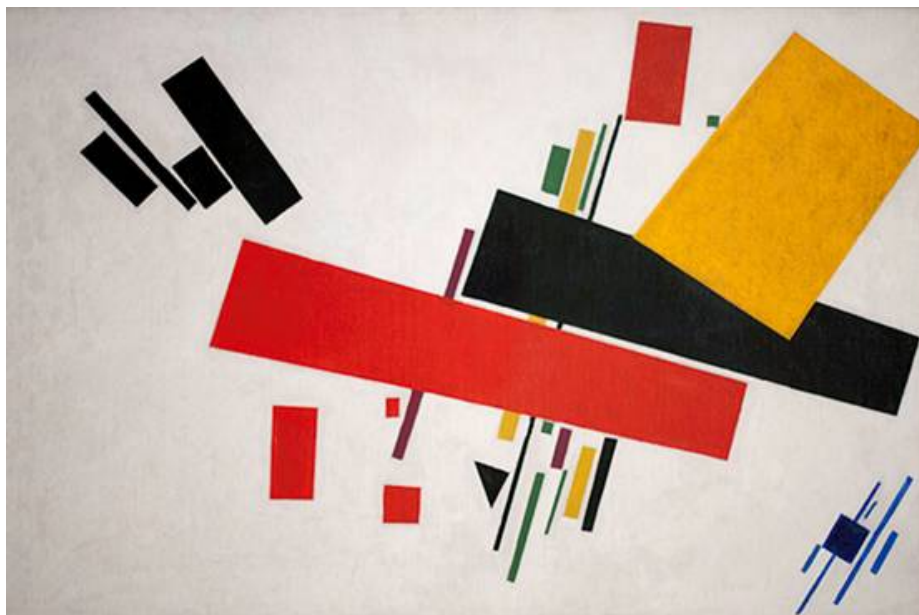

ΟΛΑ ΤΡΙΓΥΡΩ ΑΛΛΑΖΟΥΝΕ ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΙΔΙΑ ΜΕΝΟΥΝ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΗΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ, ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ;

Μιχάλης Ρίζος

Το πρώτο τρίμηνο του 2025 έχει μπει με καταιγισμό εξελίξεων που σοκάρουν.

Ότι ο παγκόσμιος καπιταλισμός οδεύει προς την απόλυτη βαρβαρότητα είναι πλέον ορατό από πολλούς.

Ότι η χώρα μας, που ιστορικά βρίσκεται πάντα στο σταυροδρόμι μεγάλων ιμπεριαλιστικών συγκρούσεων, προετοιμάζεται ταχέως για ισχυρή συμμετοχή σε μια γενικευμένη πολεμική αναμέτρηση είναι επίσης γεγονός.

Ότι ταυτόχρονα βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη ένας αδυσώπητος κοινωνικός πόλεμος χωρίς οδό διαφυγής εντός του υφιστάμενου πλαισίου είναι αδιαμφισβήτητο.

Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη διορατικότητα ούτε αναλυτική ικανότητα για να συμπεράνει ο μέσος εργαζόμενος ότι το ζοφερό παρόν δίνει τη θέση του σε ένα ακόμα πιο ζοφερό μέλλον

και ότι το σημερινό σύστημα δεν αφήνει ούτε ελάχιστες χαραμάδες αισιοδοξίας.

Και μπορεί βέβαια να μην *«απλώνεται το φάντασμα του κομμουνισμού»* πάνω σε έναν καπιταλισμό που απογειώνει την εκμετάλλευση, καταστρέφει τη φύση, εκμαυλίζει συνειδήσεις και ετοιμάζει νέα αλληλοσφαγή των λαών, σίγουρα όμως το φάντασμα της «δικαιοσύνης», του «αντισυστημισμού», ακόμα και της ριζοσπαστικής «αντι-πολιτικής» είναι παρόν. Πόσο πιο καθαρά να το θέσει η 28/2;

Φυσικά εκτός από τα φαντάσματα υπάρχουν κι οι βρυκόλακες. **Ο πολύμορφος νεοφασισμός**, εντός και εκτός κυβερνήσεων, εντός και εκτός αστικών κοινοβουλίων, δυτικού και ανατολικού τύπου, κάνει εξίσου ηχηρή την παρουσία του, διαμορφώνει τις πολιτικές εξελίξεις και συμπληρώνει την κρατική τρομοκρατία απέναντι στο εργατικό και γενικότερα το μαζικό κίνημα.

Το ερώτημα είναι η στάση της αντικαπιταλιστικής, ριζοσπαστικής και κομμουνιστικής αριστεράς μπροστά σε αυτές τις ιστορικές εξελίξεις.

Δεν θα πέφταμε πολύ έξω αν διαπιστώναμε ότι ένα μεγάλο μέρος της δυσκολεύεται να αντιληφθεί την αλλαγή κατάστασης, το ανώτερο επίπεδο αναμέτρησης και απαιτήσεων της ταξικής πάλης στο οποίο καλούμαστε να συμμετέχουμε. Διότι πώς αλλιώς να εξηγήσει κανείς την επιμονή σε ξεπερασμένες και ηττημένες τακτικές, σε παρελθοντολογικό προγραμματικό λόγο, σε αυτοαναφορικότητες και παράλληλες πρωτοβουλίες αυτοεπιβεβαίωσης, σε απεγνωσμένες προσκολλήσεις με διαχειριστικές δυνάμεις ή θραύσματα της κυβερνώσας «αριστεράς»;

Ας δούμε ορισμένα παραδείγματα:

1ο) Η Ευρώπη, θέατρο των δύο παγκοσμίων πολέμων στον 20ο αιώνα, **ντύνεται ξανά στο χακί**. Γιγάντια ποσά προϋπολογίζονται για εξοπλισμούς στην **ΕΕ**, **οι πολεμικές ιαχές πληθαίνουν** ενώ ο Έλληνας πρωθυπουργός μας καλεί να (ξανα)γίνουμε «κρέας για τα κανόνια τους» λέγοντας χωρίς περιστροφές:

«Το δίλημμα κανόνια ή βούτυρο που έβαζε για χρόνια η αριστερά σήμερα είναι λάθος».

Σε αυτή τη συνθήκη, υπάρχουν δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς που εξακολουθούν να φαντασιώνονται μια **Ευρώπη της ειρήνης και του κοινωνικού κράτους** και δεν τολμούν να βάλουν ευθέως το στόχο για **απειθαρχία στα προγράμματα σταθερότητας, ρήξη και έξοδο από την ΕΕ**.

Απ' την άλλη μεριά το ΚΚΕ ενώ καταδικάζει την αύξηση των εξοπλισμών, **στην πράξη διαχωρίζει τις πολεμικές δαπάνες** σε δαπάνες «εσωτερικού» και «εξωτερικού», θεωρώντας τις πρώτες αποδεκτές αφού προστατεύουν τα εθνικά, κυριαρχικά δικαιώματα.

2ο) Ο πόλεμος των δασμών και η όξυνση των ανταγωνισμών ως προϊόν της αντίφασης ανάμεσα στην **υπερσυσσώρευση** αναξιοποίητων κερδών και την **πτώση του μέσου ποσοστού κέρδους (κέρδος vs κέρδους !)**, αναδεικνύει το **κρυμμένο μυστικό** της εκμετάλλευσης και της **υπεραξίας**, την αδυσώπητη και θεμελιώδη αντίθεση ιδιοκτητών και παραγωγών, την **ταξική πάλη ως κινητήριο μοχλό της Ιστορίας**. Αντί όλες οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής, αντικαπιταλιστικής αριστεράς (αλλά και το ΚΚΕ) να θέσουν **εργατικούς στόχους**, δηλαδή ζήτημα κερδών, ιδιοκτησίας, κλεμμένου πλούτου και να διεκδικήσουν ΣΣΕ με αυξήσεις κόντρα στο δημοσιονομικό σύμφωνο και τον κανόνα της «χρυσής κερδοφορίας», μείωση χρόνου εργασίας, εθνικοποιήσεις χωρίς αποζημίωση, συγκαλύπτουν τη βασική αντίθεση **υπερτονίζοντας και αυτονομώντας γεωστρατηγικές διαφορές, εθνοτικούς και θρησκευτικούς διαχωρισμούς, ακόμα και συνωμοσίες** για να εξηγήσουν τη βαρβαρότητα του σημερινού καπιταλισμού. **Ούτε την καταγγελία της σύμβασης με τη δολοφονική Hellenic train δεν τολμούν να θέσουν ως άμεσο αίτημα.**

3ο) Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και της επιστήμης επιστρέφει εκδικητικά στις καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής αφού στα χέρια τους γίνεται όπλο καταστροφής και όχι μέσο ευημερίας, ισότητας, ειρήνης, απελευθέρωσης των εργαζομένων.

Η «**τεχνητή**» **νοημοσύνη** γιγαντώνει την **οργανική σύνθεση του κεφαλαίου**, ρίχνει το μέσο ποσοστό κέρδους και οξύνει έτσι τους ανταγωνισμούς και τον εργασιακό μεσαίωνα αντί να μειώνει το χρόνο εργασίας και να σπάει τα δεσμά της εκμετάλλευσης.

Η **ενέργεια** από παραγωγική δύναμη βελτίωσης της κοινωνικής ζωής εμπορευματοποιείται πλήρως και επιδεινώνει την κλιματική καταστροφή, την ενεργειακή φτώχεια, τους ανταγωνισμούς.

Η πρόοδος στην Ιατρική και τις υπόλοιπες θετικές επιστήμες αντί να μειώνει την παιδική θνησιμότητα, τους θανάτους από πείνα, τα λοιμώδη νοσήματα, τις ψυχικές νόσους, τα εργατικά εγκλήματα και τις νόσους φθοράς, τα απογειώνει, ενώ εμπορευματοποιεί ακόμα και τη μητρότητα, την τεκνοθεσία, τη θέση στη ΜΕΘ ή τη λίστα για ένα χειρουργείο.

Αντί το σύνολο της ριζοσπαστικής, αντικαπιταλιστικής αριστεράς (αλλά και το ΚΚΕ) να αντιμετωπίσει την τεχνολογική πρόοδο με όρους εμπιστοσύνης στη δύναμη των παραγωγών

του πλούτου και των δημιουργών των επιστημονικών επιτευγμάτων, να συντονιστεί για τη μείωση του χρόνου εργασίας και ένα νέο ΣΙΚΑΓΟ της εποχής μας, να επιχειρήσει να αποτινάξει από αυτήν τα δεσμά της καπιταλιστικής ιδιοκτησίας και του κράτους της, στέκεται αμήχανα, την αποθεώνει ή τη δαιμονοποιεί, θεωρεί ότι μπορεί να τη **διαχειριστεί κοινωνικά χωρίς την αλλαγή ιδιοκτήτη**.

4ο) Το πολιτικό σύστημα βρίσκεται σε φάση προχωρημένης παρακμής με εντεινόμενες τάσεις αστάθειας. Η 28 Φλεβάρη έδειξε ότι εκτεταμένα λαϊκά τμήματα έχουν πάρει διαζύγιο από αυτό, ιδιαίτερα βέβαια από την κυβέρνηση της **ΝΔ** και τα κόμματα που κυβέρνησαν και συναινούν στην (διακομματική) πολιτική της.

Επιπλέον, παρότι αντιφατικά και με αρκετές αυταπάτες, βάζουν στο στόχαστρο το βαθύ κράτος και τις δομές εξουσίας. Από το κοινοβούλιο των αντιλαϊκών νόμων μέχρι τη δικαστική εξουσία και από τους διεφθαρμένους θεσμούς μέχρι τις δυνάμεις καταστολής. Στο πλαίσιο αυτό, αντί όλες οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής, αντικαπιταλιστικής αριστεράς να θέσουν ζήτημα **ανατροπής της κυβέρνησης** στη χρονική στιγμή ανόδου της λαϊκής δράσης και παράλληλα να συγκροτήσουν ενιαία και ενωτικά, πλατιά όργανα ανυπακοής και ανατροπής της κυρίαρχης πολιτικής και των φορέων της (που θα μπορούσαν να εξελιχτούν σε όργανα επιβολής της θέλησης των εργαζομένων), ορισμένοι ξαναεπιχειρούν **παναριστερά μέτωπα κορυφής, εκλογικές συμμαχίες για το κοινοβούλιο, ευκαιριακές συγκολλήσεις ή «δυνάμωμα του κόμματος»** δηλ. business as usual. Στην ουσία τρομάζουν μπροστά στην εισβολή του λαϊκού παράγοντα και την ενδεχόμενη ανατροπή της πολιτικής κανονικότητας.

-Τα παραπάνω παραδείγματα είναι χαρακτηριστικά και δείχνουν ότι τμήματα της αντικαπιταλιστικής, κομμουνιστικής και ριζοσπαστικής αριστεράς αναπαράγουν για το **«κίνημα των Τεμπών»** την ίδια συζήτηση με τις **«πλατείες»**. Αν δεν δει κανείς σε αυτές τις απότομες εισβολές των εργαζομένων και της νεολαίας στο πολιτικό προσκήνιο τις πραγματικές τάσεις και τις φλέβες ριζοσπαστικοποίησης θα φοβάται διαρκώς τον κόσμο, θα φοβάται την «αστάθεια», τους «τυχοδιωκτισμούς» και τους «λαϊκισμούς».

Δεν υπάρχει κίνημα χωρίς αυταπάτες (και απάτες). **Δεν υπάρχει κίνημα** χωρίς εσωτερική διαπάλη. **Δεν υπάρχει όμως και κίνημα χωρίς δυνατότητα ανατροπών και ισχυρών ρηγμάτων** στην αστική πολιτική και εξουσία.

Στο αίτημα πχ για **«Δικαιοσύνη»** εκφράζεται και η τάση για **θεσμική αντιμετώπιση** της διαφθοράς και η τάση μάχης κατά της δικαστικής εξουσίας.

Στο σύνθημα **«Οι ζωές μας πάνω από τα κέρδη τους»** εκφράζεται **και** η τάση γενικολογίας και απλής αξιακής διαμαρτυρίας **και** η τάση συγκεκριμένης μάχης ενάντια στη συγκεκριμένη κατάσταση, δηλαδή η μάχη να μειωθούν – εξαλειφτούν τα κέρδη των πλουσίων για να αυξηθούν οι μισθοί και τα εισοδήματα των φτωχών.

Στο σύνθημα **«Όχι στις ιδιωτικοποιήσεις»** εκφράζεται **και** η τάση αποφυγής της σύγκρουσης (με το ιδεολόγημα **«τι δημόσιο τι ιδιωτικό το ίδιο είναι στον καπιταλισμό»**) **και** η τάση που απαιτεί εθνικοποιήσεις χωρίς αποζημίωση και με εργατικό έλεγχο των στρατηγικών τομέων της οικονομίας και των κοινωνικών αγαθών, με κατάργηση του ΤΑΙΠΕΔ και ακύρωση όλων των ιδιωτικοποιήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια.

Στο σύνθημα **«Καμιά συγκάλυψη»** εκφράζεται **και** η τάση προσφυγής στα ευρωπαϊκά δικαστήρια, τις προανακριτικές επιτροπές, τους αδιάφθορους πολιτικούς **και** η τάση της συνολικής ρήξης με την κυβέρνηση και την αστική εξουσία από τη σκοπιά της εργατικής δημοκρατίας και της λαϊκής δικαιοσύνης-τιμωρίας.

Εξαρτάται και από μας το τι θα επικρατήσει. Η **Αναγέννηση** αναζήτησε καύσιμα από την ελληνική αρχαιότητα πριν φτάσει στο Διαφωτισμό και τη Γαλλική επανάσταση, ο **ΜΑΡΞ** αναζήτησε καύσιμα από την προσωκρατική υλιστική φιλοσοφία και την ιδεαλιστική διαλεκτική πριν φτάσει στο Μανιφέστο, το Κεφάλαιο και θεμελιώσει το κίνημα της Κομμούνας και του Οκτώβρη. Χρέος μας είναι τα γενικόλογα, πρωτόλεια, ιδεατά και διφορούμενα ίσως παραπάνω συνθήματα να τα κάνουμε συγκεκριμένο πρόγραμμα ανατροπής για τα εργατικά συμφέροντα.

-Όσο **η αριστερά της ανατροπής** δίνει τη θέση της στην **αριστερά «της σύνεσης»** δεν θα μπορέσει ποτέ να αντιληφθεί τα ιστορικά άλματα. Οι συσχετισμοί γι' αυτήν θα (νομίζει ότι) αλλάζουν ήρεμα, σιγά-σιγά κι ελεγχόμενα **και γι αυτό δεν θα αλλάζουν ποτέ**. Δεν θα φταίει πάλι ο λαός λοιπόν όταν αναζητήσει αλλού **«αντισυστημικές λύσεις»** από τους μεταμφιεσμένους τυχοδιώκτες της αστικής πολιτικής.

-Το **πολιτικό κενό** είναι σήμερα υπαρκτό και μεγάλο. Η κοινωνική δυσφορία, οι μάχες του κινήματος, ο αστικός ολοκληρωτισμός, η συναίνεση της ρεφορμιστικής αριστεράς και η πολιτική αυτοκατάργηση του ΚΚΕ (που δεν σταματάει να μιλάει για αγώνες όχι όμως για πολιτική ανατροπή) έχουν συμβάλει σε αυτό. Δεν θα κρατήσει για πολύ.

Η ευθύνη επομένως των μαχόμενων δυνάμεων είναι μεγάλη. Και το πραγματικό δίλημμα συνοψίζεται στο εξής: **Αυτοτέλεια** της αντικαπιταλιστικής, επαναστατικής αριστεράς στο

υπάρχον πολιτικό κενό και τη ρεφορμιστική κρίση **ή πάλι πρόσδεσή της** σε ένα «μεγαλύτερο», κοινοβουλευτικό ή δυνάμει κοινοβουλευτικό πόλο της θεσμικής αριστεράς για να παρέμβουμε (τι αυταπάτη!) στα πλατιά ακροατήρια;

Ας μιλήσουμε ανοιχτά. Ο κατακερματισμός των δυνάμεων, οι αμβλυμένοι στόχοι, η συμπίεση με ρεφορμιστικά κόμματα, η άρνηση κινηματικής και απεργιακής κλιμάκωσης βάζουν φρένο στην αυτοτελή αντικαπιταλιστική παρουσία και πρόταση διεξόδου για τη χειμαζόμενη εργατική τάξη. Λογικές που στο όνομα του αντισεχταρισμού αρνούνται το αντικαπιταλιστικό μέτωπο οδηγούν κατευθείαν στην εξ αριστερών ενσωμάτωση.

Μια νέα μετωπική συγκρότηση της αντικαπιταλιστικής, ριζοσπαστικής και κομμουνιστικής αριστεράς είναι ανάγκη των καιρών. Σε ποια βασικά σημεία;

Α) Ως τώρα ένα μεγάλο μέρος των δυνάμεων επέλεγε την τακτική της κινηματικής δράσης που πολιτικά συμπληρώνονταν με την προσκόλληση στη ρεφορμιστική αριστερά (πχ ΣΥΡΙΖΑ, ΜΕΡΑ25) για ανάσες ανακούφισης και μετριασμού της αντιλαϊκής επίθεσης, ενώ **παρέπεμπε την αντικαπιταλιστική στρατηγική για το μέλλον.**

Στη σημερινή καπιταλιστική βαρβαρότητα απαιτείται άμεση αντικαπιταλιστική τακτική, πρόγραμμα, δράση και μέτωπο, με αυτοτέλεια και με πλατιά απεύθυνση στον μαχόμενο και πολιτικά «άστεγο» κόσμο της αριστεράς και των κινημάτων από τη σκοπιά της κομμουνιστικής στρατηγικής και απελευθέρωσης.

Β) Σήμερα, δεν υπάρχουν περιθώρια για μοναχικές διαδρομές. Είναι η ώρα να κάνουμε σοβαρά βήματα στην συγκρότηση ενός σύγχρονου αντικαπιταλιστικού πολιτικού μετώπου. Νέο διευρυμένο αντικαπιταλιστικό μέτωπο που θα συνδυάζει το κερτημένο της ΑΝΤΑΡΣΥΑ με τη δημιουργική συμβολή όλων των δυνάμεων εκτός ΑΝΤΑΡΣΥΑ που κατανοούν τις ανάγκες της περιόδου, στοχεύουν στη βελτίωση των προγραμματικών θέσεων και του σχεδίου δράσης, τάσσονται υπέρ της ανεξαρτησίας της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Δεν μας ταιριάζουν οι διπλοί σχεδιασμοί για να τη βγει ο ένας στον άλλο. Δεν μας ταιριάζει η αδυναμία ενιαίας δράσης με ένα αυτοτελές σχέδιο στο εργατικό και μαζικό κίνημα.

Γ) Είναι καταστροφική και ουτοπική η πρόταση της **πολιτικής συμπίεσης ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΚΚΕ, ΜΕΡΑ25** που διατυπώνουν κάποιες δυνάμεις (Μετάβαση κλπ). Άλλο η **κοινή δράση** στο κίνημα παρόλο που κι αυτή συναντά αρκετά εμπόδια. Η πρόταση αυτή αντικαθιστά **την πολιτική με τον συνδικαλισμό** και στην ουσία είναι πρόταση **«μέσου όρου», πρόταση νέου ΣΥΡΙΖΑ.** Οι ιδιωτικοποιήσεις, η στάση απέναντι στην ΕΕ, την κυβέρνηση, τις πολεμικές

δαπάνες, το δημοσιονομικό σφαγείο είναι ή δεν είναι απαράβατα στοιχεία μιας τέτοιας συμπόρευσης;

Πώς μπορεί σε αυτά να ενταχθεί το **ΚΚΕ** που εξοβελίζει την αντικαπιταλιστική τακτική σε σχέδια νόμου για το κοινοβούλιο και το **ΜΕΡΑ 25 της τεχνοφειουδαρχίας και της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής**; Η πολιτική είναι μάχη πραγματικότητας ή ευσεβών πόθων;

Δ) Η εμπειρία από την υγεία, τα κινήματα και τα πρόσφατα εντυπωσιακά εκλογικά αποτελέσματα του **Ενωτικού Κινήματος για την Ανατροπή σε ΕΙΝΑΠ, ΟΕΝΓΕ** δείχνουν ότι **η ανατρεπτική πολιτική γραμμή μπορεί να ενώνει** αλλά και **αντίστροφα** ότι **η ένωση δημιουργεί πιο προωθητικούς όρους ανατροπής**.

Ο λαός το πήρε απόφαση. Κάποιοι ήδη έχουν κινήσει. Εμείς;